

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Politiikan ja talouden tutkimuksen laitos
Tekijä-Författare-Author Lemponen, Saara		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Finanssikriisi Suomessa silloin ja nyt: Tutkimus kriisistä selviämisen keinoista ja esteistä Helsingin Sanomien pääkirjoitusten pohjalta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi: Poliitiikan tutkimus		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-03-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 119
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkimusraportin tarkoituksena on analysoida Suomen kahden merkittävän finanssikriisin selvittämisen keinoja ja esteitä. Tutkimusaineistona ovat Helsingin Sanomien pääkirjoitukset vuosina 1991-1993 sekä 2007- 15.9.2009. Molemmissa ajankohdissa keskitytään erityisesti finanssikriisin analysointiin, ja siitä seuranneen kokonaistaloudellisen taantuman tarkastelu jää vähäiselle huomiolle.</p> <p>Finanssikriisin keinoja ja esteitä tarkastellaan laadullisen menetelmän avulla, joka on päämäärärationalista toimintaa kuvaava nelikenttä. Nelikentän osia ovat finanssikriisin selvittämisen päämäärät, keinot, esteet sekä esteiden tai vastustuksen muodot. Nelikentän avulla aineistosta saadaan esille havaintoja, joiden perusteella tehdään laajempia johtopäätöksiä. Tutkimuskysymyksiä ovat: Millaisia finanssikriisin selvittämistä koskevia keinoja HS:n pääkirjoituksissa on nähty? Millaisia finanssikriisin pitkittymistä edistäviä asioita HS:n pääkirjoituksissa esitetään?</p> <p>Suomen 1990- luvun pankkikriisi oli sitten 1930- luvun yksi maailman pahimpia talouskriisejä, joissa bruttokansantuotteen kasvu ja pankkien luotonmyöntö olivat negatiivisia useamman vuoden ajan. Tuoreemmassa finanssikriisissä puolestaan kyseessä oli ulkosyntyinen kriisi, joka vaikutti Suomeen omaisuuslajien arvojen romahtamisen sekä viennin tyrehtymisen kautta. Tuoreempi kriisi on vaikutuksiltaan 1990- luvun kriisin tasoinen, mutta vain lyhempi kestoinen.</p> <p>Teoreettisena viitekehyksenä ovat mediapainoitteiset akateemiset teokset, joissa tutkitaan Suomen lamanaikaisten poliittisten päättäjien ja demokratian suhdetta talouskriisin aikaiseen julkisuuteen. Tutkimuksen tarkoituksena on osoittaa, että finanssikriisien analysoinnissa myös laadullisella ja tieteidenvälisellä tutkimuksella on jalansijaa. Laadullisten tutkimusmenetelmien avulla päästään määrällisiä menetelmiä tarkemmin kiinni numeroiden ja kausaalisuhteiden taustalla oleviin ilmiöihin, joilla on suuri merkitys finanssikriisin etenemisen kannalta.</p> <p>Tutkimustuloksina esitän, että Suomen 1990- luvun pankkikriisi oli sisäsyntyinen kriisi, johon vaikuttivat kokemattomuus talouskriisin hallinnasta sekä tehoton päätöksenteko puutteellisen informaation kera. Pankkituet, pankkijärjestelmän tehostaminen ja Suomen raha- ja valuuttapoliittiset muutokset nähtiin merkittävimpinä keinoina selvitä kriisistä. Suurimpana esteenä oli julkisen keskustelun ja päättäjien välisen informaation pula. Tuoreemmassa finanssikriisissä tärkeimmiksi keinoiksi selvitä nousivat kireä finanssipoliitikka sekä aiemman finanssikriisin opit. Esteinä puolestaan olivat julkisen keskustelun puuttuminen edelleen sekä ulkoisen toimintaympäristön muutokset.</p> <p>Johtopäätöksistä mainittakoon, että Suomi on muuttunut paljon finanssikriisien välisenä aikana, mutta yhtäläisyyksiäkin on edelleen. Julkisen keskustelun puute, riippuvuus ulkoisesta toimintaympäristöstä sekä tulevaisuudessa häämöttävät rakenteelliset uudistukset tuovat uutta haastetta finanssikriisien selvittämiselle.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords finanssikriisi pankkikriisi julkisuus julkinen keskustelu talouskriisi		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		